

TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSSUUNNITELMA

Asiakirjan päivityshistoria:

Päivämäärä	Mitä päivitetty	Päivittäjä
30.1.2022	Asiakirjaluonnos	Valtteri Ahonen
11.3.2022	Hyväksytty H2/2022	Valtteri Ahonen
12.3.2022	Hyväksytty Y1/2022	Valtteri Ahonen
20.01.2026	Kieliasu ja tarkennus	Vilma Simojoki

LAKI JA PERIAATTEET

Lähtökohdat Teekkaritorvien tasa-arvoiselle ja yhdenvertaiselle toiminnalle määrittelevät perustuslaki (1), tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuslait (2 & 3) sekä Oulun yliopiston ylioppilakunnan (OYY) *Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusopas järjestöille* (4).

Suomen perustuslain (1) 6§ kieltää kenenkään asettamisen ilman hyväksyttävää syytä eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (2) estää sukupuoleen liittyvän syrjinnän ja yhdenvertaisuuslaki (3) edistää yhdenvertaisuutta sekä ehkäisee syrjintää ja tehostaa syrjinnän kohteeksi joutuneen oikeusturvaa. Vaikka nämä lait on suunnattu erityisesti työnantajille ja viranomaisille, Teekkaritorvet noudattaa toiminnassaan edellä mainittujen lakien asettamia periaatteita. OYY:n *Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusopas järjestöille* perustuu niin ikään edellä mainittuihin lakeihin.

Yhdenvertaisuussuunnitelma on hyväksytty yhdistyksen sääntömääräisessä kokouksessa Y1/2022 ja sitä päivitetään vuosittain, jos sille nähdään tarvetta. Merkittävien lisäysten ja päivitysten osalta suunnitelma hyväksytään yhdistyksen kokouksessa. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa sekä sen liitteenä olevien pelisääntöjen noudattamista valvovat yhdenvertaisuusvastaavat, jotka valitaan yhdistyksen syyskokouksessa muiden luottamustehtävien valinnan yhteydessä. Tapahtumiin kuten harjoitusleireille määrätään erikseen yhdenvertaisuusvastaavat, mikäli varsinaiset toimihenkilöt eivät pääse osallistumaan tapahtumaan.

KÄSITTEET

Kiusaaminen on verbaalista, eleellistä, henkistä tai fyysistä aggressiota, jolla kiusaaja pyrkii aiheuttamaan mielipahaa toiselle ihmiselle. Kiusaamiseksi luetaan esimerkiksi nimittely, irvailu ja perättömien juurujen levittely (7).

Sukupuoleen perustuva häirintä on sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun kohdistuvaa ei-toivottua käytöstä, joka ei ole seksuaalista (4).

Seksuaalinen häirintä on sanallista, sanatonta tai fyysistä, luonteeltaan seksuaalista ei-toivottua käytöstä. Seksuaalista häirintää on esimerkiksi vartalon ja ulkonäön kommentointi, fyysinen lähentely sekä kaksimieliset vitsit ja härskit puheet (6).

Seksuaalinen ahdistelu on henkilön seksuaalisen itsemääräämisoikeuden rikkomista koskettelemalla. Se on rikos. (8)

Syrjinnällä tarkoitetaan yksilön huonompaa kohtelua hänen henkilökohtaisten ominaisuuksiensa perusteella (5).

TASA-ARVO JA YHDENVERTAISUUS

Yhdenvertaisuusvastaavat tai hallitus on taho, johon otetaan yhteyttä syrjintä-, häirintä- ja kiusaamistapauksissa. Tapaukset pyritään aina sopimaan ensisijaisesti osapuolien kesken ja toimintaa kehitetään siten, että tapauksilta voitaisiin välttyä jatkossa kokonaan.

Teekkaritorvet kartoittaa syrjintään, seksuaaliseen häirintään ja kiusaamiseen liittyviä asioita vähintään kahden vuoden välein toteutettavalla kyselyllä. Kyselyssä ilmeneviin epäkohtiin puututaan ja ne otetaan huomioon tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa päivitettäessä.

Jokaisen jäsenen tulisi parhaansa mukaan puuttua yhteisössä esiintyvään epäasialliseen käytökseen välittömästi sitä havaitessaan tai ilmoittamalla siitä yhdenvertaisuusvastaavalle tai hallituksen jäsenelle. Myös Oulun yliopiston ylioppilaskunnan puoleen voi kääntyä ottamalla yhteyttä OYY:n häirintäyhdyshenkilöön (hairinta@ovy.fi)

1. Sukupuoli ja seksuaalinen suuntautuminen

Henkilön sukupuoli ja seksuaalinen suuntautuminen eivät liity Teekkaritorvissa tapahtuvaan toimintaan millään tavalla. Sukupuolen kokeminen ja seksuaalinen suuntautuminen tarkoittavat ihmisille eri asioita, ja niiden määrittely tai niistä puhuminen ei ole tarpeellista Teekkaritorvien toiminnassa. Teekkaritorvien jäsenet kunnioittavat yksilönvapautta identifioitua haluamallaan tavalla sekä vapautta kertoa ja yksityisyyttä olla kertomatta näistä asioista.

Sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöjen huomioimista edistetään erityisesti kiinnittämällä huomiota ennakkoluuloihin, stereotyyppioihin ja eriarvoiseen kohteluun päivittäisessä toiminnassa. Ahdistavia ja rajoittavia käytäntöjä pyritään tunnistamaan ja karsimaan.

Teekkaritorvien oheistoimintaan liittyy usein saunominen ja saunavuorot järjestetään siten, että kaikilla on tasapuolisesti mahdollista saunoa. Yksilöllisiä järjestelyjä voidaan toteuttaa tarvittaessa.

2. Elämäkatsomus, vakaumus tai mielipide

Henkilön elämäkatsomus ja vakaumus ovat yksityisasiota, jotka eivät liity Teekkaritorvien toimintaan. Niistä keskusteleminen on jokaiselle vapaaehtoista.

Erilaiset mielipiteet ovat sallittuja ja niitä tulee jokaisen kunnioittaa.

Yhdistyksen toiminta ei perustu kenenkään henkilökohtaiseen mielipiteeseen, elämäkatsomukseen tai vakaumukseen.

Teekkaritorvet ry on poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton, mikä huomioidaan niin päivittäisessä toiminnassa, kuin tapahtumien järjestämisessä.

3. Etninen tausta, kieli ja kulttuuri

Suurin osa Teekkaritorvien jäsenistä on suomalaisia opiskelijoita. Teekkaritorvet edistää jatkuvasti yhdenvertaisuutta siten, että toiminta on avointa myös etnisille ja kulttuurisille vähemmistöille. Tiedotusta tehdään tarvittaessa suomen kielen lisäksi englannin kielellä.

Tärkeimmät asiakirjat käännetään englannin kielelle.

Rasismia ehkäistään puuttamalla kieleen ja käyttäytymiseen vaikka etnisiä vähemmistöjä ei olisikaan yhdistyksessä edustettuna. Jokaisen jäsenen tulee yhdistyksen toiminnassa pyrkiä kulttuurisen tietoisuuden edistämiseen, jotta toiminta olisi jatkossa avointa myös eri etnisille ja kulttuurisille vähemmistöille.

Konserteissa tai keikoilla ei kuvata kulttuurisia vähemmistöjä tai harjoiteta kulttuurista omimista.

4. Osallistumismahdollisuudet ja saavutettavuus

Jokaisella jäsenellä on oikeus osallistua yhdistyksen toimintaan. Yhdistyksen kokouksiin kannustetaan osallistumaan ja hallitustehtäviin ehdolle asettumista rohkaistaan aktiivisesti. Toimenkuvista kerrotaan hyvissä ajoin ennen yhdistyksen kokousta. Jokaisella on oikeus määrittellä miten paljon on toiminnassa mukana, joten vastavuoroisesti ketään ei painosteta osallistumaan yhdistystoimintaan.

Ulkopaikkakunnan leireille ja kaukana sijaitseville keikoille järjestetään kyydit kaikille halukkaille, joko bussikuljetuksella tai yhteiskyydeillä, mikäli yhdistyksen taloustilanne sen sallii.

Alkoholin käyttöön liittyvät valinnat ovat henkilökohtaisia. Alkoholin käyttämättömyyttä ei ole tarvetta perustella ja yhdistyksen oheistoiminta ei saa perustua alkoholin käyttöön. Kaikissa tilaisuuksissa tarjotaan alkoholiton vaihtoehto.

5. Seksuaalisen häirinnän ehkäiseminen

Seksuaalisesta häirinnästä tulee ilmoittaa matalalla kynnyksellä. Ilmoituksen voi tehdä nimettömänä, esimerkiksi itselle luotettavan ihmisen kautta. Seksuaalisesta häirinnästä tulisi ensisijaisesti huomauttaa suoraan, kun sitä tapahtuu. Jos tämä ei ole mahdollista, tulisi tapauksesta ilmoittaa mahdollisimman nopeasti yhdenvertaisuusvastaavalle tai hallituksen jäsenelle, jotta tilanteeseen voidaan puuttua välittömästi. Häirintätapauksista voi ilmoittaa myös OYY:n häirintäyhdyshenkilölle.

Seksuaalista häirintää ehkäistään valistamalla jäsenistöä seksuaalisen häirinnän määritelmästä ja sen vaikutuksesta ihmisiin, jotka kokevat sitä. Varsinkin ennen harjoitusleirejä ja yhteisiä matkoja muistutetaan millaista on yhteisön hyväksymä käytös.

Seksuaalinen ahdistelu on rikos ja epäilyistä tulee ilmoittaa poliisille.

6. Syrjinnän ja kiusaamisen ehkäiseminen

Yhdistyksen toiminnassa pyritään ottamaan huomioon jokainen toimintaan osallistuva. Jokainen toimintaan osallistuva on omalta osaltaan velvollinen käyttäytymään siten, ettei kukaan tulisi syrjityksi tai kiusatuksi.

Syrjintään ja kiusaamiseen pyritään puuttumaan välittömästi, kun sitä tapahtuu. Jos kokee tai havaitsee syrjintää tai kiusaamista, tulee siitä ilmoittaa yhdenvertaisuusvastaaville, Teekkaritorvet ry:n hallitukselle tai OYY:n häirintäyhdyshenkilölle.

HARJOITTELU, KEIKKAILU JA OHEISTOIMINTA

Yhdenvertaisuus syntyy jäsenistön yhteisymmärryksessä. Yllä mainittuja yhdenvertaisuuden mahdollistavia toimintatapoja tulee noudattaa päivittäisessä toiminnassa. Sanat ovat haitallisia, vaikei niistä syntyisikään tekoja. Siksi tulee kiinnittää huomiota yhteisön tapaan puhua esimerkiksi vähemmistöistä. Teekkaritorvet esiintyy merkittävän kokoisille yleisöille, minkä takia käytöksen tulee olla asiallista. Tapaa esiintyä tulee jatkuvasti tarkastella ulkopuolisin silmin.

Oheistoiminnassa rajanveto yhdistyksen toiminnan ja vapaa-ajanvieton välillä on vaikeaa. Yhdenvertaisuutta vaarantavaan käytökseen puututaan aktiivisesti ja myös varsinaisen toiminnan ulkopuolella tapahtuviin kiusaamis-, häirintä- ja syrjintätapauksiin reagoidaan ja puututaan.

PELISÄÄNNÖT TURVALLISEMMAN TILAN EDISTÄJÄNÄ

Teekkaritorvien vuosittain päivitettävät pelisäännöt edistävät yhdenvertaisuutta antamalla käytännön ohjeita päivittäiseen toimintaan ja turvallisen tilan edistämiseen. Pelisääntöjä noudattamalla kaikilla on mukavaa. Jos kokee, että pelisääntöjä ei noudateta tai niihin on kehitysideoita, voi olla yhteydessä yhdenvertaisuusvastaaviin tai hallitukseen.

Pelisäännöt tarkastetaan ja tarvittaessa päivitetään vähintään kerran vuodessa vuoden alussa hallituksen toimesta.

Pelisäännöt löytyvät liitteestä 1.

LÄHTEET

1. Suomen perustuslaki 731/1999. Saatavilla: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990731>, viitattu 30.1.2022
2. Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 609/1986. Saatavilla: <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1986/19860609>, viitattu 30.1.2022
3. Yhdenvertaisuuslaki 1325/2014. Saatavilla: <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20141325>, viitattu 30.1.2022
4. Oulun yliopiston ylioppilaskunta. (2019). *Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusopas*. Oulu: Oulun yliopiston ylioppilaskunta. Saatavilla: <https://www.oyy.fi/wp2019/download/125/julkaisut/26414/tasa-arvo-ja-yhdenvertaisuussuunnitelma.pdf>, 19.10.2021
5. Yhdenvertaisuusvaltuutettu. (2021). *Syrjintä*. Saatavilla: <https://syrjinta.fi/syrjinta>, viitattu 19.10.2021
6. Terveystieteiden tutkimuskeskus. (2021). *Seksuaalinen häirintä*. Saatavilla: <https://thl.fi/fi/web/sukupuolten-tasa-arvo/tasa-arvon-tila/vakivalta-ja-hairinta/seksuaalinen-hairinta>, viitattu 30.1.2022
7. Mehiläinen. (2021). *Kiusaaminen ja henkinen väkivalta*. Saatavilla: <https://www.mehilainen.fi/kiusaaminen-ja-henkinen-vakivalta>, viitattu 19.10.2021
8. Laki rikoslain 20 luvun muuttamisesta 509/2014. Saatavilla: <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20140509#Pdm45237816842832>, viitattu 6.2.2022

LIITTEET

Liite 1: Teekkaritorvien yhteiset pelisäännöt

TEEKKARITORVIEN YHTEISET PELISÄÄNNÖT

1. Ollaan ajoissa paikalla
 - a. Harjoitukseen tullaan paikalle torstaisin klo 17.45 ja soitto alkaa klo 18.00.
 - b. Keikoille tullaan paikalle puolta tuntia ennen ilmoitettua alkamisajankohtaa, ellei toisin mainita.
 - c. Harjoitusleireillä on käytössä oma aikataulu, jota noudatetaan.
2. Osallistutaan roudaukseen
 - a. Roudaaminen on osa harjoituksia ja keikkaa.
 - b. Muistetaan auttaa myös kopilta/kopille roudauksessa ennen/jälkeen keikan.
 - c. Vaikka kaikista ei voi tulla rumpaleita, kaikki voivat oppia kokoamaan rummut soittokuntoon.
3. Ilmoittaudutaan keikalle ajoissa
 - a. Ilmoittaudutaan keikalle sitovasti viimeistään kahta viikkoa ennen keikkaa [intrassa](#).
 - b. Ilmoitetaan sektiiovastaavalle, jos ilmoittautumisesta huolimatta ei päästä keikalle.
 - c. Harjoitusleirejä varten täytetään leirivastaavan lähettämä leirikysely, niin saadaan riittävästi syötävää ruokaa.
4. Pidetään soittotaitoa aktiivisesti yllä
 - a. Teekkaritorvissa on monen tasoisia soittajia, joten sovitaan omatoiminen harjoittelu sen mukaiseksi.
 - b. Väärin saa soittaa!
5. Ollaan keikalla ja harjoituksissa soittokunnossa

- a. Käytetään alkoholia järkevästi.
 - b. Nukutaan leireillä ainakin välillä.
6. Huomioidaan muut Torvet
 - a. Harjoituksissa seurataan ja kuunnellaan kapellimestaria.
 - b. Ei häiritä muita.
 - c. Kommentoidaan muiden soittamista asiallisesti, jos siihen nähdään tarvetta.
 - d. Harjoitusleirillä annetaan muiden nukkua, vaikka ei itse nukuta.
 - e. Noudatetaan harjoitusleirien saunavuoroja (naiset, miehet, sekasauna).
 - f. Käytetään alkoholia kohtuudella, eikä yllytetä muita ryypäämään.
7. Käyttäytyään edustavasti
 - a. Keikoilla edustamme Teekkaritorvia, käyttäytyään sen mukaisesti.
8. Ei syrjitä
 - a. Otetaan kaikki mukaan yhdistyksen toimintaan, keikoille ja jatkoille.
 - b. Kuunnellaan tasapuolisesti kaikkien mielipiteitä.
9. Ei häiritä
 - a. Pidetään kommentointi ja keskustelu asiallisena.
 - b. Mietitään omaa käytöstä.
 - c. Jos mahdollista, puututaan häiritsevään käytökseen heti häirintätilanteessa.
 - d. Ilmoitetaan häirinnästä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusvastaavalle tai hallituksen jäsenelle.
10. Ei kiusata
 - a. Ei haukuta muiden soittajien tai sektioiden soittotaitoja. Rakentavaa palautetta voi aina antaa asiallisesti.
 - b. Ei nimitellä.
 - c. Tuodaan kiusaaminen ilmi kiusaajalle tai tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusvastaavalle.